

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.001/2017/5.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
 . Fekete Ildikó előadó bíró
 . Kovács Ákos bíró

A felperesek:

I. rendű: I.rendű felperes neve

II. rendű: II.rendű felperes neve
(mindketten:)

Képviselőjük: dr. Szupuka Gabriella ügyvéd
()

Az alperes: alperes neve
()

Képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: hatósági bizonyítvány kiállítása tárgyában
hozott közigazgatási határozat felülvizsgálat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperesek

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
2.K.27.096/2016/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.096/2016/6. számú ítéletét és az alperes NO/HAT/511-2/2016. számú határozatát hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 50.000 (ötvenezer) forint együttes elsőfokú- és felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] szám alatti lakos azzal a kérelemmel fordult 2015. december 7-én a Közös Önkormányzati Hivatal felé, hogy az életvitelszerű lakóhelyéről hatósági igazolást adjon ki a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek nyilvános árveréssel történő eladásának eljárásában való felhasználás céljából. Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 2015. december 7-én KE/1140-2/2016. szám alatt hatósági bizonyítványt állított ki, amelyben igazolta a népeségnyilvántartás adatai alapján, hogy a hatóság bizonyítvány kiadásának napján helyben lakónak minősül, mert életvitelszerű lakóhelye 1986. július 18. napjától folyamatosan a személyi adat-lakcímnnyilvántartás adatai alapján településen van.
- [2] A kiadott hatósági bizonyítvány alapján meghatalmazottja útján a 2015. december 15-én a Nemzeti Földalapba tartozó egyes földterületek vonatkozásában tartott salgótarjáni árverésen árverezőként vett részt és magasabb licitárat ajánlva a és hrsz.-ú földterület vételi jogához jutott.
- [3] A Közös Önkormányzati Hivatalnál két másik gazdálkodó jelezte, hogy értesüléseik alapján Szabó Annamária életvitelszerűen külföldön él. Ezt követően a hivatal jegyzője hivatalból eljárást indított a hatósági bizonyítvány tartalmának megvizsgálására. Az eljárás eredményeként Közös Önkormányzati Hivatal a 2016. február 25. napján kelt KE/79-29/2016. számú határozatával korábbi hatósági bizonyítványát visszavonta. A határozat indokolása szerint a tanúk meghallgatását követően megállapítást nyert, hogy a kiadott hatósági bizonyítvány tartalma valótlan, mivel életvitelszerű lakóhelye nem településen található.
- [4] A határozat ellen terjesztett elő fellebbezést, amelynek elbírálása során az alperes a 2016. április 21-én kelt NO/HAT/511-2/2016. másodfokú határozatával a visszavonó határozatot megsemmisítette. Határozatában utalt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 83.§-ára, 114.§ (3) bekezdésére és 6.§ (1) bekezdésére, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Föld.forg. tv.) 18. § (1) bekezdés d) pontjára, valamint a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI.17.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 29.§ (3) bekezdésére, és 32.§ (6) bekezdés d) pontjára hivatkozott. Megállapította, hogy rendelkezett életvitelszerű helyben lakást bizonyító hatósági bizonyítvánnyal, ami alapján az árverésen árverezőként meghatalmazottja megjelent és licitált. A jóhiszeműen szerzett jog gyakorlása az árverésen való részvétellel beállt. Az árverésen a hatósági bizonyítvány tartalmával kapcsolatban kifogás nem merült fel. Rögzítette azt is, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az eljárás során rosszhiszemű magatartást nem tanúsított,

nem tett valótlan nyilatkozatot, nem próbálta meg a hatóságot félrevezetni. Tekintettel arra, hogy az ügyfél rosszhiszeműsége az eljárás nem nyert bizonyítást és a joggyakorlás bekövetkezett a hatósági bizonyítvány módosításának, visszavonásnak törvényi feltételei nem állnak fenn.

A kereset és ellenkérelem

- [5] A felperesek keresetükben az alperes határozatának felülvizsgálatát, hatályon kívül helyezését és az elsőfokú határozat helyben hagyását kérték. Álláspontjuk szerint a határozat sérti a Ket. 6.§-át és 105.§-át. A másodfokú hatóság a fellebbezés elbírálásakor a Ket. 114.§-át vette alapul, helyesen azonban a 105.§ alapján kellett volna eljárnia. Tévesnek tartották a határozat indokolását is, a felperesek értelmezése szerint a Ket. 114.§ (3) bekezdés szerint a jogszabály épp azt engedi meg, hogy ha téves bejegyzés kerülne a hatósági nyilvántartásba, igazolványba, akkor azt annak ellenére is lehet módosítani, illetve visszavonni, ha az a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sért. Jelen ügyben a hatósági bizonyítvány kiállítása téves, ezért jóhiszeműséget az ügyben nem is kellett volna vizsgálni. A rendelkezésre álló információk szerint rosszhiszeműsége egyértelműen megállapítható. Álláspontjuk szerint a Korm.r. nem véletlenül tartalmazza az életvitelszerű kifejezést, a jogalkotó ezen szóhasználatral a visszaélés-szerű földszerzést kívánta megelőzni. Az árverést követően jutott a felperesek tudomására, hogy életvitelszerű lakóhelye nem a hatósági bizonyítványban szereplő lakcím, oda csak bejelentkezve van. Ezért kérték felülvizsgálni a hatósági bizonyítványban foglalt tények valóságtartalmát, mivel az életvitelszerű ott lakást, helyben élést semmilyen közhiteles állami nyilvántartási rendszer nem tartalmazza. már a hatósági bizonyítvány beszerzésekor tanúsított magatartásával kimerítette a rosszhiszeműség fogalmát, amikor annak kiállítását kérte tudva, hogy nem él életvitelszerűen településen. Azzal is tisztában volt, hogy az árverésen valótlan tartalmú hatósági bizonyítványt nyújtott be a meghatalmazottja, ezért jóhiszeműen nem szerezhetett jogot az árverésen való részvétellel.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

A bíróság ítélete

- [7] A bíróság a felperesek keresetét alaptalannak értékelte és elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az alperesnek a fellebbezési eljárás során azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú hatóság a Ket. 114.§-ában foglalt előírásoknak megfelelően vont-e vissza a kiállított hatósági bizonyítványt. Idézte a Ket. 114.§ (1) és (3) bekezdésében foglaltakat. Rögzítette, hogy a jogszabályi rendelkezésből következően kizárólag a hatósági nyilvántartásba, hatósági igazolványba felvett téves

bejegyzés, valamint az állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása körében nem kell vizsgálni a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jog sérelmét. Minden egyéb esetben a hatóságnak vizsgálni kell azt, hogy a módosítás és a visszavonás jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelmével jár-e. Így nem megalapozott a felperesek arra hivatkozása, hogy a jóhiszeműséget az ügyben nem is kellett volna vizsgálni az alperesnek. A jóhiszeműség fogalma körében a bíróság a Ket. 6.§ (1) és (2) bekezdésére hivatkozott. Kifejtette, hogy a jogszabály vélelmezi az ügyfél jóhiszeműségét és előírja, hogy a rosszhiszeműséget bizonyítani szükséges. Egyetértett a bíróság az alperes azon indokolásával, hogy az eljárásban nem nyert bizonyítást rosszhiszeműsége. Az, hogy az életvitelszerű lakóhelyről hatósági igazolás kiadását kérte, illetve hogy a kiadott hatósági bizonyítványt felhasználta, nem alapozza meg rosszhiszeműségét.vonatkozásában olyan magatartás, cselekmény nem került igazolásra, ami rosszhiszeműségét bizonyítaná. Ebből következően helyesen állapította meg az alperes, hogy az árverésen való részvétellel a jóhiszeműen szerzett jog gyakorlása beállt, továbbá az árverésen a hatósági bizonyítvány tartalmával kapcsolatosan nem merült fel kifogás. Kizárólag a jog gyakorlását követően jelezték a felperesek a Közös Önkormányzati Hivatal felé a tudomásukra jutott információt. A jóhiszemű joggyakorlás megvalósulását követően pedig a Ket. 114.§ (3) bekezdésben szereplő tiltó rendelkezés folytán a döntést abban az esetben sem lehet visszavonni, amennyiben jogszabályt sért. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes a Ket. 114.§ előírásait helyesen alkalmazta, továbbá a Ket. 105.§-ában foglalt előírásokat sem sértette meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását kérték, a keresetükben foglaltakat fenntartották. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Ket. 83.§-át, 6.§-át és 105.§-át. Kifejtették, hogy a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által 2015. december 15. napján megtartott árverést követően jutott tudomásukra, hogy árverési vevő életvitelszerű lakóhelye nem a lakcímkártyájában és a hatósági bizonyítványban szereplő lakcím. életvitelszerűen Németországban, városában él, településen lévő ingatlanba csupán bejelentkezve van. Az információ birtokában haladéktalanul kérték a jegyzőnél a hatósági bizonyítvány valóságtartalmának ellenőrzését. A jegyző a bejelentést követően eljárást indított, teljes körű bizonyítási eljárást folytatott le, tanúkat hallgatott meg. Az eljárás során kiderült, hogy életvitelszerű lakóhelye nem településen van, ezért a hatósági bizonyítványt az elsőfokú hatóság saját hatáskörben visszavonta. fellebbezést nyújtott be a határozat ellen, az alperes az elsőfokú visszavonó határozatot megsemmisítette, a bíróság pedig keresetüket elutasította. Hivatkoztak arra, hogy a Ket. Nagy

Kommentárja szerint a hatósági bizonyítvány közokirat, amely nem irányulhat az ügyfél anyagi jogi jogviszonyait befolyásoló jog vagy kötelezettség megállapítására, módosítására, megszüntetésére. A hatósági bizonyítványhoz nem fűződhet jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jog a Ket. értelmében, mert nem jogalakító aktus. Álláspontjuk szerint a bíróság tévesen foglalt állást, ugyanis az alperes határozata meghozatala során nem hivatkozhatott a jóhiszeműen jogszerzésre és annak gyakorlására, a Ket. 114.§ (3) bekezdésében foglaltakra. Álláspontjuk szerint jó- vagy rosszhiszeműsége a másodfokú eljárásnak nem lehet tárgya. Abban is tévesen foglalt állást a bíróság, hogy az alperes a fellebbezést a Ket. 114.§-a alapján bírálta el és nem a Ket. 105.§-a alapján. Az alperes azt vizsgálhatta volna fellebbezése során, hogy az elsőfokú hatóság visszavonó határozata megfelel-e a jogszabályoknak, a visszavonás megalapozott-e vagy sem. Megjegyezték, hogy a hatósági bizonyítvány esetében a Nagy Kommentár az ügyfél jogos elvárását hangsúlyozza, amely abból fakadhatna, hogy a hatósági bizonyítványban foglaltak valóságtartalmát elfogadva jóhiszeműen alakítsa a továbbiakban az életviszonyát. Jelen esetben a jogos elvárás nem merülhet fel, mert egyértelműen megállapítható rosszhiszeműsége, hiszen elhallgatta az elsőfokú hatóság elől, hogy külföldön él. Az elsőfokú hatóság által lefolytatott bizonyítási cselekményen nem vett részt, idézésre sem jelent meg.

- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [11] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270.§ (2) bekezdése és 272.§ (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275.§ (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [12] A Kúria álláspontja szerint a bíróság megfelelő alapossággal rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával alapvetően téves következtetést vont le.
- [13] A perben rendelkezésre állt iratokból megállapíthatóan hatósági bizonyítvány kiállítását kérte a helyi jegyzőtől arra vonatkozóan, hogy községben helyben lakónak minősül, mert életvitelszerű lakóhelye a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adatai alapján településen van. A hatósági bizonyítvány kiadása 2015. december 7-ei dátummal megtörtént. A 2015. december 15-i földárverést követően tett bejelentés nyomán a jegyző bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként az nyert megállapítást, hogy nem él életvitelszerűen községben, tehát a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan volt. Ez eredményezte a hatósági bizonyítványnak a Ket. 83.§ (7) bekezdése alapján történt visszavonását.
- [14] E jogszabályi rendelkezés szerint ha a hatósági bizonyítványt

kiállító hatóság a (6) bekezdés szerinti tájékoztatást követően vagy egyéb esetben hivatalból megállapítja, hogy a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan, a hatóság a hatósági bizonyítványt kijavítja, visszavonja, vagy módosítja. A határozatot annak a hatóságnak, szervnek is megküldi, amelynek eljárásában tudomása szerint az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta vagy fel kívánta használni.

- [15] A Kúria álláspontja szerint a jegyző eljárása és a hatósági bizonyítványt visszavonó döntése megalapozott és jogszerű volt. A Föld.forg. tv. 18. § (1) bekezdés d) pontja, valamint a Korm. r. 32. § (6) bekezdés da) pontja alapján az árverési vételhez az életvitelszerű helyben lakást kell a vevőnek igazolnia. A jegyző által kiállított hatósági bizonyítvány a lakcímnnyilvántartás adatain alapult, amely azonban jelen eljárásban nem volt alkalmas a tényleges helyben lakás tényének alátámasztására. Tekintettel arra, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatását követően megállapítást nyert, hogy életvitelszerű lakóhelye nem településen található, a hatósági bizonyítvány tartalma, valótlansága igazolódott. Ezen esetben a Ket. 83.§ (7) bekezdés szerinti intézkedés megtétele kötelező volt.
- [16] Az alperes a megsemmisítő döntését a Ket. 114.§ (3) bekezdésére és 6.§-ára alapította. A Ket. 114.§ (3) bekezdése értelmében a döntést a hatósági nyilvántartásba, illetve a hatósági igazolványba felvett téves bejegyzés, valamint az állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása kivételével nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.
- [17] A Kúria álláspontja szerint az alperes és a bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a hatósági bizonyítvány Ket. 83. § (7) bekezdése szerinti visszavonása jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene. A hatósági bizonyítvány a Ket. 83. § (1) bekezdése alapján tény, állapot vagy egyéb adat igazolására szolgál, jelen esetben a hatósági bizonyítvány a helyben lakás tényét igazolta. A hatósági bizonyítványból nem származtak jogok, így a hatósági bizonyítvány kiállítása sem tekinthető jogszerzésnek, pusztán egy tény, állapot igazolásának. Ebből következően a hatósági bizonyítvány visszavonásával nem sérülnek a fél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogai, és a Ket. 114. § (3) bekezdése szerinti szabálya sem alkalmazható, mivel nincs jogszerzés, amely védelmet élvezhetne.
- [18] Hasonlóan nem helytálló az alperes és a bíróság azon következtetése, hogy a hatósági bizonyítvány árverésen történő felhasználásával a jóhiszeműen szerzett jog gyakorlása beállt. Tekintettel arra, hogy a hatósági bizonyítványból nem fakadnak jogok, így a hatósági bizonyítvány felhasználása sem tekinthető joggyakorlásnak. A hatósági bizonyítvány pusztán egy eszköze annak, hogy a felhasználás szerinti eljárásban jogot lehessen szerezni, azonban jelen ügy tárgya nem az árverési vétellel szerzett jogok visszavonása volt, hanem a ténymegállapítást tartalmazó hatósági bizonyítvány visszavonása. Ebből következően - jogszerzés és

joggyakorlás hiányában - a hatósági bizonyítvány visszavonása körében a Ket. 6. §-a szerinti jóhiszeműség követelményét sem lehet vizsgálni.

- [19] Minderre tekintettel az alperes és a bíróság is tévesen alkalmazta a Ket. 114.§ (3) bekezdését, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, ugyancsak hatályon kívül helyezte a Pp. 339.§ (1) bekezdése értelmében az alperes jogszabálysértő határozatát is és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek a fenti iránymutatás alapulvételével kell a fellebbezés elbírálása során eljárnia.

Záró rész

- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp.274.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [21] Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Kúria az alperest a Pp. 270.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [22] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2017. június 27.

Dr. Kovács András sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Dr. Kovács Ákos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő